

N:o 61.

Ank. till Riksd. kansli den 8 April 1904, kl. 3 e. m.

*Utlåtande, i anledning af väckt motion om uppförande i
i riksstaten af ett reservationsanslag till kostnader för
kommittéer eller liknande beredningar.*

(I. A.)

I en inom Första Kammaren väckt, till statsutskottet remitterad motion (n:o 38) har herr *P. A. H. Cavalli* hemställt, att Riksdagen måtte i 1905 års riksstat, å extra stat utom hufvudtitlarna eller i annan lämpligare befunnen form, upptaga ett reservationsanslag af exempelvis 300,000 kronor, att användas till kostnader för kommittéer eller liknande beredningar, däraf regeringen skulle äga att redan under år 1904 disponera hälften, eller 150,000 kronor.

Till stöd för detta förslag har motionären anfört följande:

»Vid remiss till vederbörligt utskott den 25 dennes af Kungl. Maj:ts proposition till innevarande års Riksdag angående statsverkets tillstånd och behof lämnade jag vissa ur statsrevisorernas berättelser för de senare åren hämtade upplysningar rörande totalkostnaderna för kommittéer, och jag påpekade därvid, att dessa kostnader, med undantag för några få fall, bestriddes utan att anslag för desamma af Riksdagen anvisats.

Ett fortgående på denna väg torde såväl från konstitutionell som praktisk synpunkt böra upphöra, hvilket enklast kan ske genom anvisande i riksstaten af anslag, som pröfvas nödiga för kommittékostnader.

Genom ett sådant förfaringssätt skulle fördelar i många afseenden vinnas. För regeringen funnes anslag för oförmälda kostnader tillgängliga, Riksdagen hade kännedom om och pröfvade de belopp, hvartill kostnaderna finge uppgå, och utgifterna affördes år efter år, i stället för att, såsom nu äger rum, vid sidan af budgeten utgifter af statsmedel bestridas till betydande, för Riksdagen icke kända belopp, hvilka först flera år efter det de i verkligheten utgifvits förekomma i statsbudgeten såsom utgift, och det ofta för många år på en gång. En annan fördel, och den afsevärd, vore ock, att större sparsamhet med dessa utgifter helt visst komme att äga rum.

Det är i följd häraf önskligt, att en förändring i nu omhandlade ämne snarast möjligt vidtages, och jag anser mig därför, i anslutning till och under återopande af mitt ofvanberörda yttrande i Första Kamraren, böra draga denna fråga under Riksdagens pröfning, därvid jag visserligen icke förbiser, att en sedan lång tid tillbaka utbildad praxis icke så lätt brytes eller ändras, men frågans vikt, från hvilken synpunkt den än skärskådas, har förmått mig att det oaktadt icke inskränka mina åtgärder i saken till ett yttrande vid ett tillfälle, då jag icke ens kunde framställa något yrkande i sak.

För vinnande af utredning i saken, fullständigare än den som innehålles i statsrevisorernas berättelser, vore det önskligt, om statsutskottet vid detta ärendes behandling ville infordra upplysning dels om sammanlagda kostnaderna intill 1903 års slut för alla de kommittéer, hvilkas utgifter ännu icke definitivt reglerats, dels ock om de anslag till dessa kommittéer, som af Riksdagen redan må hafva blifvit beviljade, och detta så mycket hellre som några underrättelser i sistnämnda afseende, såsom jag under remissdebatten uttryckligen framhöll, icke varit att hämta ur den af mig använda, nyss citerade källan.»

Statsutskottet, som förehaft denna motion till behandling i sammanhang med handläggning af den i Riksdagens revisorers berättelse angående verkställd granskning af statsverkets tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1902 (pag. 464 och följ.) förekommande redogörelse öfver kostnader för åtskilliga kommittéer eller liknande beredning, har dels ansett sig böra fästa uppmärksamheten på att de i nämnda redogörelse sammanförda utgifter innefatta ej allenast själfva kostnaderna för kommittéerna, utan äfven de till deras disposition anvisade medel, och dels velat med ledning af erhållna uppgifter meddela, att sammanlagda kostnaden intill 1903 års slut för de kommittéer, hvilkas utgifter bestridas genom statskontoret, men ännu icke definitivt regle-

rats, utgjort 1,192,747 kronor 39 öre, att ersättning härför dels blifvit af Riksdagen under föregående år anvisad med 508,983 kronor 95 öre, dels af innevarande Riksdag, i enlighet med Kungl. Maj:ts i statsverksproposition framställda förslag, beviljats med 193,791 kronor 30 öre, hvadan af förenämnda kostnad kommer att återstå oersatt ett belopp af 489,972 kronor 14 öre, att, sedan Riksdagen bifallit Kungl. Maj:ts under fjärde hufvudtiteln gjorda framställning om anvisande af 34,314 kronor till ersättande af genom arméförvaltningen förskjutna kommittékostnader, alla kostnader för de på landtförsvarsdepartementets föredragning tillsatta kommittéer blifva täckta samt att af de utaf marinförvaltningen förskjutna kommittékostnader 11,209 kronor 11 öre återstå oersatta.

Hvad nu föreliggande fråga beträffar, får utskottet erinra, att de af motionären åsyftade kommittéerna i regeln blifvit af Kungl. Maj:t tillsatta på därom af Riksdagen framställd begäran eller med anledning af inom Riksdagen gjorda uttalanden om önskvärldheten af utredningar utaf sakkunnige i förekommande afseenden.

Beviljande af ett anslag, på sätt motionären ifrågasatt, skulle i själfva verket innebära anvisande af medel till opröfvade och i vissa afseenden okända behof. Utskottet anser sig därför icke kunna förorda motionärens förslag. Bestridandet af kostnaderna för kommittéer synes lämpligast såsom hittills böra ske på sådant sätt, att Kungl. Maj:t förskjuter de därför erforderliga medel för att sedan af Riksdagen ersättas.

I sammanhang härmed har utskottet emellertid velat uttala önskvärldheten af, att de förskjutna kommittékostnaderna må varda så snart som möjligt, oberoende af fortgången af vederbörande kommittéers arbeten, hos Riksdagen till ersättning anmälda, på det att ett hopande af dylika oersatta kostnader må undvikas.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, hemställer utskottet,

att herr Cavallis förevarande motion icke må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 8 april 1904.

På statsutskottets vägnar:

Hugo Tamm.
